

[Buraya yazın]

EEEH Dergi
Eşit, Erişilebilir, Engelsiz Hayat

Sayı: 97

Mart 2022

Editör: Burak Sarı

Yazım Denetimi: Gülcan Altun, Canan Çam Yücel

Web Sorumlusu: Can Deniz Balkaya, Ramazan Derin

Web Teknik Destek: Burak Sarı

Sosyal Medya Sorumlusu: Dilek Başar Açlan

Yayınlayan: Engelsiz Erişim Derneği

İletişim Bilgileri:

Web: <http://eeeh.engelsizerisim.com>

E-posta: eehdergi@engelsizerisim.com

Facebook: www.facebook.com/eehdergi

Twitter: www.twitter.com/eehdergi

Youtube: www.youtube.com/channel/UCYxPXyFBI1mOlsPKTcuFafw

[Buraya yazın]

İçindekiler

İçindekiler

EEEH Dergi	1
İletişim Bilgileri:	1
Şu Güzelliğe Bak	3
Çeviren: Ali Çolak	3
Şu	8
Burak Sarı	8
Çocuğuma Nasıl Anlatayım?	10
Canan Çam Yücel	10
Alışveriş Korkulu Rüya Değil	13
Dilek Başar Açlan	13
Engelli Hayvan Sahipleriyle Yapılan Görüşmeler 2.....	16
Döngüyü Kırmak: Erişilebilir Sinema Projesi	23
Gülcan Altun.....	23
Gerçek Kör Benim	29
Meral Sözen	29
Çevremi Keşfetme Hakkıma Müdahale Etme	31
Nuri Turhan.....	31
Teknoloji Güzel Şey	33
Nurşen Korkmaz	33
Küreğimizi Sandaldakiler Kırıyor.....	35
Sevgi Mart Göcen	35

[Buraya yazın]

Editörden

Bitmeyen kışa inat baharın elinden tutup geldik. İlkbahar gibi rengarenk buradayız. Çünkü önümüze konmak istenen tüm engelleri devirip farklılıklarımızla dokunuyoruz güzelliklere.

Heey gençler, bizim de artık bir çevirmenimiz var! Ali Çolak artık yazarımız. Gelirken de çok güzel bir hediye getirmiş. Yeti farklılığının güzelliklerin önünde engel olmadığını anlatan sıcacık bir çeviri. Uzun zamandır bizimleydin ama hoş geldin Ali.

Engel demişken, engel ve kusur neydi? Nurşen Korkmaz anlatıyor.

Bir de insanları yeti farklılığından dolayı ötekileştirenler var. Varsın olsun. Burak Sarı'nın da onlara verecek cevabı var.

Bu ötekileştirmenin farklı biçimleri var. Yardım istenmediği belirtildiği halde yardım etmeye çalışıp sıradan olma hakkımızı elimizden almak ve çevreyi daha geç tanımamıza neden olmak da bir ayrımcılık türüdür. Ayrıntılar, konuk yazarımız Nuri Turhan'da.

Biz anlatıyoruz ama hiç kimsenin kafasındaki kör algısı değişmiyor. Hatta kimin kör olup olmadığına bile görenler karar veriyor. Bu konudaki ilginç bir örneği, Meral Sözen'in mutlu bir gününden damıttığı bir yazıdan öğreniyoruz.

Bir de toplumun körlük algısının yarattığı konfor alanına sığınan körler var. Sürekli kürekleri kırdıklarını söylüyor bunların Sevgi Mart Göcen. Haksız da değil hani.

Çocuklu bir kör olarak nasıl alışveriş yaparsınız? Konunun uzmanı Dilek Başar Açlan'a bağlanıyoruz.

Kör çocuğunuza kör olduğunu nasıl anlatırsınız? Canan Çam Yücel'in uzman tavsiyeleri işinize yarayacaktır.

Engin Yılmaz'ın öğrencilerinin, engelli hayvan dostlarıyla yaptıkları röportaj dizisinin ikincisini yayımlıyoruz.

Gülcan Altun ise, Puruli Kültür Sanat ile çok güzel bir söyleşi gerçekleştirdi.

[Buraya yazın]

Bu aylık da bizden bu kadar. Malum Nisan geliyor. Yola düşme zamanı. Bizi özleyin. Keyifli okumalar.

[Buraya yazın]

Şu Güzelliğe Bak

Yazan, Noel Nightingale

İlk yayımlandığı platform: "I Can Feel Blue on Monday" NFB Tanecik Kitapları 19

İlk yayımlandığı tarih: 2000

Editör: Marc Maurer

Çeviren: Ali Çolak

ali.f.colak@gmail.com

Sayı: 97, Mart 2022

Noel Nightingale, Washington Eyaleti Ulusal Körler Federasyonu Başkanı ve Ulusal Yönetim Kurulumuzun bir üyesidir. O bir anne, bir eş, bir avukat. Burada güzelliğin doğasına ve hayatın büyümlü anlarına değiniyor:

Kocam Jim Peterson ve ben yakın zamanda bir bebek sahibi olmanın sevincini yaşadık. Adı Leila Nightingale Peterson. Doğumda 2 kilo, 850 gramdı ve şimdi birkaç aylık. Tarafsız bir şekilde konuşursak, Leila kesinlikle mükemmel. Zeki, yaşına göre gelişmiş ve son derece iyi huylu, sadece bizim için uygun olduğunda ağlıyor. Ve Leila çok güzel.

Hastaneden ayrıldığımız gün hemşirelerden biri bana, "Bütün hemşireler bebeğinizin ne kadar güzel olduğundan bahsediyor; gördükleri en güzel bebeklerden biri" dedi. Daha önce bu hemşire, meslektaşlarına ne düşündüklerini bana söyleyip söylemediklerini sormuş. Anne kör olduğu için kendisini kötü hissettirmek istemediklerini söylemişler.

O da onlara tüm annelerin bebeklerinin güzel olduğunu duymak istediğini söyleyerek onları azarlamış. Hemşireye bana bunu söylediği için teşekkür ettim ve ona Leila'nın ne kadar sevimli

[Buraya yazın]

olduğunu zaten bildiğimi ama başkalarının da böyle düşündüğünü duyduğuma memnun olduğumu söyledim. Bu konuşma bana bir zamanlar kör birisi olarak güzellikten mahrum kalıp kalmayacağımı sorguladığımı hatırlattı.

Bir kelebeği yakından gördüğüm tek zamanı asla unutmayacağım. O zamanlar hala görebiliyordum. Güneydoğu Washington'un Mavi Dağları'nda bir dağın tepesinde bir arkadaşım ile birlikteydim. Her zamanki piknik malzemeleriyle piknik yapıyorduk. Diğer malzemelerin yanı sıra yanımızda bir karton portakal suyu vardı. Bir ara bir kelebek, portakal suyu kartonunun üzerine kondu.

Başımı yavaşça kelebeğe yaklaştırdım. Şaşırtıcı bir şekilde uçup gitmedi. Yüzüm kelebeğin sadece birkaç santim ötesindeydi ve sarı, beyaz ve siyah renginin tüm ayrıntılarını görebiliyordum. Her rengin bittiği ve bir sonrakinin başladığı çizgileri görebiliyordum. Kanatların narin kenarlarını görebiliyordum. Büyülü bir andı.

Hayatımın bu noktasında, yakın zamanda dejeneratif bir göz bozukluğu teşhisi konmuştu bana ve yakında kör olacağımı biliyordum. Bu nadide varlığın karmakarışık güzelliğinin detaylarını gördüğüm anın tadını çıkardım. Kör olduğumda, böyle nadir ve ayrıcalıklı anlarda bulunan güzelliği bir daha asla yaşayamayacağımı düşünüp endişeye kapıldım.

Birkaç yıl önce Jim'le bir arabada seyahat ederken gökyüzünün ne renk olduğunu anlayamadığımı fark ettim. Mavi olduğunu biliyordum ama göremiyordum. Yeşil, mor veya mavi olabilir gibi görünüyordu ama kesinlikle bu renklerin hiçbirine benzemiyordu. Ağladım çünkü duraklayıp dünyamızda bulunabilecek güzellikten zevk aldığım o anların tadını çıkarma yeteneğimi kaybetmek istemiyordum.

[Buraya yazın]

Uzun yıllardır renk veya ayrıntı göremiyorum. Görsel dünya artık tarafsız, tanımsız nesnelere ve insanlardan oluşan bir bulanıklık benim için. Bu kayba rağmen normal bir hayat yaşamaya ve güzellikten zevk almaya devam ediyorum. Evlendim, Leila'yı doğurdum, çalıştım, kar amacı gütmeyen birkaç kuruluşun yönetim kurulu üyesiyim ve bazen seyahat etmek için zaman buluyorum.

Ben kör olduktan bir süre sonra Jim ve ben tandem bisikletimizle bir Avrupa gezisine çıktık. Londra, İngiltere'den Madrid'e, İspanya'ya gittik. İspanya'nın Pirene Dağları'nda bisikletle seyahat ederek birkaç hafta geçirdik.

Seyahatimizin bir bölümünde kendimizi yiyeceksiz ve susuz bulduk. Kasabalar arasındaki mil sayısını hafife almıştık ve bütün bir gün boyunca su bulma umudumuz yoktu. İspanyol yazının kavurucu güneşinde bisiklet üstünde yolumuza devam ediyorduk. Daha da kötüsü, yolumuz gittikçe dağların tepesine çıkıyordu. Susadığım ve korktuğum için ağlamaya başladım. Ne bir araba vardı ne bir ev, ne de susuzluğumuzdan ve açlığımızdan kurtulacağımıza dair bir umut. Yapacak başka bir şey olmadığı için yolumuza devam ettik.

Bu çaresiz durumda saatler süren yolculuktan sonra yolda bir dönemeci döndük ve bir akarsu sesini duyduk. Küçük bir tepenin yamacından bir boru çıkıyordu ve içinden su akıyordu! Sadece bu da değil, yanında (İspanyolca) "İçilebilir Su" yazan bir tabela vardı. Kesinlikle büyüleyici bir andı. O kuru dağlarda, ıssız bir yerin ortasında soğuk, içilebilir su vardı. Durup başımızı musluğun altına koyduk, kana kana su içtik ve sevindik.

Louisiana'da doğduklarından beri kör olan iki orta yaşlı erkek kardeş var. Doğduklarında ebeveynleri, kör bebeklerinin yetişkinliğe erip kariyer sahibi olabileceklerini, evlenebileceklerini, bir aile kurabileceklerini ve toplumun aktif üyeleri olabileceklerini

[Buraya yazın]

bilmiyorlardı. Ebeveynlerinin, onlardan o kadar düşük beklentileri vardı ki aralarında sadece birkaç yaş olan kör erkek çocuklarını beton zeminli bir odaya yerleştirip orada bıraktılar.

Onları beslediler ama onlara tuvaleti nasıl kullanacaklarını öğretmediler. Ne onlara kitap okudular ne onları okula gönderdiler, ne de onlarla oynadılar.

İki oğlan o kadar az entelektüel ya da sosyal etkileşime maruz kaldılar ki zihinsel olarak gelişemediler. Ebeveynleri öldükten sonra engelliler için bir yatılı kuruma gönderildiler.

Bir gün, kardeşlerden sorumlu sosyal görevli ikisine de bir portakal verdi. Daha önce hiçbir portakala dokunmadıkları veya hiç portakal yemedikleri ortaya çıktı. Portakallarını tuttular, kokladılar; portakalların serinliğine, şekline, dokusuna ve tatlı aromasına hayran kaldılar.

Güzellik, körlerin de deneyimlediği bir şeydir. Louisianalı kardeşler ve ben, körler olarak dünyanın güzelliğinin derinliklerini deneyimledik. Deneyimlerimiz görsel olmasa da ilk kez bir kelebeğin kanatlarını görüyormuş ya da bir portakal yiyormuşuz kadar derindi.

Körlük ortak noktamız olsa da Louisianalı kardeşlerin körlük deneyimi ile benim elli yıl sonraki deneyimim arasındaki fark belirgindir. O kardeşlerin mahrum bırakıldığı ve bana sağlanan bir dizi fırsat.

Louisianalı kardeşlerin çocuk olduğu zamanla, benim kör olduğum zaman arasında ne oldu? Ulusal Körler Federasyonu, körlüğün insanların normal bir hayat yaşamalarını engellemediğini insanlara bildirmek için çalışmaya başladı.

[Buraya yazın]

Kardeşler bugün doğmuş olsalardı, Ulusal Körler Federasyonu üyeleri, ebeveynlerine gerçeği anlatırdı; körlük bir trajedi olmak zorunda değildir. Körlere beyaz baston kullanımını konusunda uygun eğitim verilip Braille okuma öğretilip özel bilgisayar ekipmanı kullanmaları ve diğer becerilerini geliştirmeleri için imkan sağlanırsa; körlüğün bir trajedi olmamasının ötesinde, biz körler aynı zamanda hayatı güzel bir armağan yapan o kısacık ve büyülü anlardan zevk alabiliyoruz.

[Buraya yazın]

Şu

Burak Sarı

buraksari2014@gmail.com

Sayı: 97, Mart 2022

Başlık kendini ele veriyor. Evet bu ay size bir hiçleştirmeyi anlatacağım. Okuyun, okutun. Özellikle yeti farklılığı olanların göbek adı haline gelen “şu” ve “o” nitelermeleri. Peki niye Burak, Gülcan, Nurşen... değiliz de şuyuz? Birey olmaktan “şu” olma sıfatına nasıl erişiyoruz? Cevap gayet açık. Kendi çizdiği normalin dışındakilere hoşgörü adı altındaki üsttenciliğiyle iyi davrandığını düşünen toplumun, hoşuna gitmeyen ilk davranışta ilgili kişiyi hiçleştirmesi. Yani sayfalarca yazıyla anlatmaya çalıştığımız sağlamlılığın somutlaşmış sonucu. Yani “Birey olma hakkını sana ben verdim, yine ben alırım” demenin kısacası.

Şimdi haksızlık etmeyelim. Bizi hiçleştiren de hassasiyet gösteriyorlar. Makul engelliye “o” derler, arıza engelliye “şu.” Yani “o” iyi niyetli bir topluluğun içerisinde can sıkıcı bir ayrıntı, “şu” açık açık huzur kaçıran kişi. Gelin, biraz daha açalım. Topluca yapılması gereken bir işe katılacak grupta bir kör var diyelim. İlgili kör biraz sonra içine yerleştirileceği “o” sıfatının kendisine yaklaşmakta olduğunu havanın kokusundan anlar. Sessizlik içerisinde hafifçe salınan hava, topluluktaki kişilerden birinin fısıltıyla karışık bir tonda söylediği “O da gelecek mi?” sözünü körün kulağına taşır. Çok aşınadır kör bu sese. Yeryüzünde eşine rastlanmayan, fısıltıyla karışık mide bulandırıcı bir ton. “Ya bu keşke bugün burada olmasaydı. Bunu ne yapacağız şimdi?” yakınmalarının sesteki karşılığıdır bu. Hatta yanlarındaki körün, kendi hakkında konuşulmadığını sanacağı düşüncesi kadar komik ve acizce. Hayatınızın her anında, “o” olmaktan kurtulamazsınız. Aralarına girmeye çalıştığınız arkadaş ortamında, kolektif bir çalışma içerisinde, bankada, işyerinde. Yani orada olmanızdan insanların çok da hoşnut olmadığını, o an için orada can sıkıntısı yaratan bir ayrıntı olduğunuzu hissettiren bir ton. Hatta “O ne olacak?” sorusundan sonrasını da bilirsiniz. O an kavga edecek enerjiyi kendisinde gören ve aşılanmayı kabul etmeyen kör, “o” sıfatını ilgili topluluğun üyelerine eşit şekilde yedirme çabasına girişir. Yani “o” olmaktan “şu” olmaya terfi eder. Artık “şu” dur. Yani huzur kaçıran, kendisine gösterilen saygı ve hoşgörüyü hak etmeyen, işi gücü kavga çıkarmak olan, oradan

[Buraya yazın]

uzaklaştırılması gereken canlı türü. Diğer yolu seçen kör ise, o toplulukta topluluğun izin verdiği şekilde yer alarak o göbek adını kullanmaya devam eder. Bu konuda dergimizde yazılmış çok güzel yazılar varken, konu yokmuş gibi niye bunu yazdım? Çünkü bizim yazma hızımız ile toplumun dönüşme hızı doğru orantılı değil. Çünkü yakındığımız ne varsa yaşamaya devam ediyoruz.

Bana bu yazıyı yazdıran, CHP Osmaniye milletvekilinin engelli bir kişiye “Alın şunu buradan” deme saygısızlığı. Bizim vergimizle maaşını alan, adını bile ilgili olayda duyduğum ve sonra unuttuğum vekil. İşin gerçeği olayı da tam anlamıyla anlamadım. Hakkını arayan bir engellinin, vekilin o çok kıymetli huzurunu kaçırmamasıyla ilgili sanırım. Şaşırıyoruz yaşananlara. Çünkü konunun bir vekilden ibaret olmadığını biliyoruz. İktidarı da muhalefeti de tonlarca benzer aşağılamalarda bulundular. Bundan sonra da bulunacaklar. Çünkü sağlamlılığın kökü derinlerde. Çünkü bu aşağılanmaya karşı toplumda bir tepki yok.

Bir başka problem ise, bazı engelli örgütlerinin gösterdiği tepkinin gerçekçilikten uzak içeriği ve toplum “hoşgörüsüne” sığınma çabası. “Biz, milletimizin böyle bir şeyi kabul etmeyeceğini biliyoruz. Kaderdaşlarımızı çok incitmiştir” gibi cümleler toplumdaki sağlamlılığı bilmeden besliyor. Bir kere öyle bilinçli, eşitlikçi yönü gelişmiş ve sağlamlı olmayan bir toplum olsaydık; her önüne gelen bu şekilde davranamazdı. Biz de isterdik o kişinin bir istisna olmasını ama gerçekler ortada. Bankadan toplu taşımaya her yerde bize ayrımcılık uygulayan insanlar uzaydan gelmedi. Apartmanında engelli istemeyenler, “Engelli biriyle sevgili olmam” diyenler uzaylılar değil. O nedenle, daha çok kişiyi karşımıza almak pahasına da olsa, toplumdaki sağlamlılıkla mücadele etmeliyiz.

Son sözümüz şu: “o” olmayı kabul etmiyoruz. Girdiğimiz her topluluğun eşit paydaşlarıyız ve her aktiviteye herkes gibi katılırız. Bunu kabul etmekten başka çareniz yok. Siz bunu kabul edene kadar biz hep “şu” olacağız ama olsun. Başımız gözümüz üzerine. Biz size, siz bize “şu” dememeyi öğrenene kadar. O zaman şimdilik alayım kendimi buradan. Çok konuştum, iyi de yaptım. Nisan ayına kadar hoşça kalın. Onlar, şunlar ve ötekiler.

[Buraya yazın]

Çocuğuma Nasıl Anlatayım?

Canan Çam Yücel

canancam@gmail.com

Sayı: 97, Mart 2022

Merhaba değerli okurlar. Bu ayki yazımda, görme engelli çocuğa sahip ebeveynlerden sıklıkla duyduğum bir soruyu kendi kişisel ve mesleki deneyimlerimden yola çıkarak cevaplamaya çalışacağım. Ebeveynlerle yaptığım görüşmelerde ya da zaman zaman yürüttüğümüz eğitimlerde, görme engelli çocuklarına engelli olduklarını nasıl anlatacaklarını sıkça sorarlar. Şimdi gelin, bu soruyu biraz irdeleyelim ve görme engelli çocuklara yeti farklılığını anlatırken nasıl bir yol izlenebileceğini tartışalım.

Tüm anne-babalar çocuklarını dünyaya getirdikleri andan itibaren çocuklarının en iyi şekilde büyümesi, gelişmesi ve eğitimi için sınırsız bir fedakarlık ve özveri içinde olurlar. Eğer çocuklarının herhangi bir yeti farkı varsa, o zaman bu fedakarlık ve özveri daha da katlanır ve buna bir de mücadele gücü eklenir. Görme engelli çocuklar ve ebeveynleri ile çok uzun zamandır çalışma deneyimim olduğu için birçok ebeveyn ve çocuk ilişkisine tanık oldum. Ebeveynlerin çocukları için nasıl emek harcıyıp mücadele ettiklerini gördüm. Ebeveynlerden çocuklarının gelişimi ve eğitimi konusunda birçok soru aldım ve elimden geldiğince cevaplayıp yönlendirmeye çalıştım. Ama geriye dönüp baktığımda belki de en çok içinden çıkamadıkları konu, çocuklarına yeti farklılığı olduğunu nasıl anlatacakları ve bunun için en uygun zamanın ne olduğu.

Görme engelli çocuk dünyaya geldiği andan itibaren ve yeti farklılığı fark edildiğinden itibaren ebeveynler gerekli destekleri alabilseler ve erken müdahale programları ile yönlendirilebilseler, belki böyle bir çıkmazın içinde hissetmeyecekler kendilerini. Çünkü ebeveynler genellikle kendileri yol, yöntem bulmaya çalışıyorlar çocuklarını yetiştirirken. Oysa, çocuklarının gelişimi ve eğitimi konusunda bebeklik döneminden itibaren düzenli destek alabilseler, çocuklarına böyle bir açıklama yapmaları gerekmeyecek belki de. Çünkü süreç en doğal şekliyle ilerleyecek ve görme engelli çocuk zaten yaşayarak fark edecek farklılığını. Peki ebeveynler nasıl bir yol izlemeli, nasıl ve ne zaman anlatmalı görme engelli çocuğuna?

[Buraya yazın]

Aslında bu soruya karşılık tek bir cevap veremem ve net bir zaman söyleyemem fakat birkaç öneride bulunabilirim ebeveynlere.

Diyelim ki çocuğunuz görme engelli olarak dünyaya geldi. Tıbbi olarak yapılabilecek bir şeyin olmadığını öğrendiniz. Belki ilk başta bir şok yaşayacaksınız, belki bu durumu reddedeceksiniz ve kabul etmek istemeyeceksiniz, belki kendinizi suçlayacaksınız ve bunun gibi birçok duygu durumunu yaşayacaksınız. Bu süreçleri yaşamak gayet doğal ancak bu süreçlerin çok uzun sürmesi durumunda sizin psikolojik durumunuz zarar görebileceği gibi çocuğunuzun gelişimi de olumsuz yönde etkilenecektir. Oysa bunun bir yeti farkı olduğunu ve çocuğunuzun da bu farklılığıyla hayatta var olacağını kabul etmek ve hayatınızı ona göre şekillendirmek belki de en iyi başlangıç olacaktır.

Var olan durumu kabul ettikten sonra çocuğunuz için yapabileceğiniz en önemli şey, önce onun kendini fark etmesi, sonra çevresini fark etmesi ve nihai olarak da bağımsızlaşması için uygun ortamlar hazırlamaktır. Ev ortamı tüm çocuklar için olduğu gibi görme engelli çocuklar için de en güvenilir ortamdır. Çünkü orada anne, baba, kardeş vardır. Orada kendisine ve ailesine ait olan özel bir yaşam vardır. İşte bu ortamda görme engelli çocuğu bağımsızlaştırmak, çocuğun dış mekanlarda da bağımsızlaşmasına zemin hazırlayacaktır. Bağımsızlaşmak aynı zamanda özgüveni ve bağımsız yaşamı da getirecektir. Peki çocuğun bağımsızlaşması için neler yapılabilir? Ve bu bağımsızlaşma, görme engelli çocuğa ne sağlar?

Bebekliğinden itibaren görme engelli çocuğun kendi bedeninin farkına varması, beden koordinasyonunu sağlaması, yaşının gerektirdiği beden hareketlerini yapabilmesi için desteklemek uygun olacaktır. Çevresiyle iletişim kurmasını sağlamak, eğer mümkünse dokunabileceği her şeye dokunmasını ve dokunma duyusu dışında diğer duyularını da kullanmasını sağlamak, çevresinde olup bitenler hakkında bilgi vermek ve mümkün olduğunca ona çevreyi betimlemek faydalı olacaktır. Gelişimine ve yaşına uygun olarak seçim veya tercih yapmasını, sorumluluk almasını, karar almasını sağlamak çocuğun bağımsızlaşmasına katkı sağlayacaktır. Yani çocuğun mümkün olan en erken yaştan itibaren hayatın içinde aktif rol alması, yapacağı işler için farklı yöntemler belirlemesi, belirlediği yöntemleri uygularken zaman zaman hata yapması ve hatalarından bir şeyler öğrenmesi; kendini fark etmesini sağlayacağı gibi hangi konularda desteğe ihtiyaç duyacağı ve bu desteği kimden nasıl isteyeceği konularında da

[Buraya yazın]

farkındalığını arttıracaktır. Böylece çocuk mümkün olan en erken yaştan itibaren kendi yeti farkını en doğal ortamda ve en doğal şekliyle fark etmiş olacaktır.

Tabii zaman zaman çocuğunuzun “görmek” üzerine kurduğu cümlelerle veya sorduğu sorularla bu konuyu konuşmak durumunda kalabilirsiniz. Böyle bir durumda gayet doğal davranmak, çocuğunuzun sorduğu soruları açık yüreklilikle cevaplamak en doğrusu olacaktır. Çocuğunuza kendinizden örnekler vererek görmek ve görmemek arasındaki farkı anlatabilirsiniz. Görmenin sadece gözle gerçekleştirilen bir eylem olmadığını, diğer duyarları kullanarak çevremizdeki bazı şeyleri nasıl anlayabildiğimizi çocuğunuza anlatabilirsiniz. Burada özellikle de dokunma duyusuna vurgu yapılabilir, görme engelli kişilerin özellikle de dokunarak birçok şeyi anlayabildiğinden bahsedebilirsiniz. Burada yapılması gereken en önemli şey, kurduğumuz cümlelerde soyut kavramlardan kaçınmak ve mümkün olduğunca hayatın içinden örnekler vererek durumu somut ve anlaşılabilir hale getirmektir. Örneğin, “Ben kalemle çizilmiş bir resmi gözümle görerek içini boyayabiliyorum, sen etrafı kabartılarak çizilmiş bir resme dokunarak çizgilerini takip edebiliyor ve bu şekilde içini boyayabiliyorsun” gibi somut örnekler vererek anlatabiliriz farklılıklarımızı.

Kısacası, size tek bir cevabım yok, çocuğunuza farklılığını nasıl ve ne zaman anlatabileceğinize dair. Ancak size net olarak şunu söyleyebilirim; en doğru zaman en erken zamandır. Bu erken zaman da hayatın içinde siz çocuğunuzla iletişim kurarken karşınıza çıkacaktır. Nasıl anlatacağınız ise, çocuğunuzla yaşamınızı nasıl kuracağınıza ve nasıl yaşayacağınıza bağlı. Eğer siz çocuğunuzla doğru zamanda doğru iletişimi kurarsanız, zaten çocuğunuza özellikle bir şey anlatmanıza gerek kalmayacaktır ya da dışarıdan herhangi biri çocuğunuza yeti farklılığı ile ilgili bir şey söylediğinde, çocuğunuz dimdik durarak yeti farklılığıyla var olacaktır. Unutmayın, güçlü çocuklar güçlü ebeveynlerin eseridir ve güçlü çocuklar güçlü yarınları getirir. Farklılıklarımızla var olduğumuz bir dünyayı hep birlikte kurabilmek dileğiyle. Bir sonraki sayıya kadar kalın sağlıklıca.

[Buraya yazın]

Alışveriş Korkulu Rüya Değil

Dilek Başar Açlan

dilek.basar55@gmail.com

Sayı: 97, Mart 2022

Sizler de benim gibi alışveriş yapmayı çok seviyorsanız fakat çocukla alışverişe gitmekte zorlanıyorsanız, bu yazımı okuduktan sonra bu korkulara son verebilirsiniz. Tek başına alışveriş yapmak çok daha kolay oluyor. Peki çocukla nasıl alışverişe gideceğiz? Sadece gitmek de yetmiyor. Bizi oralarda neler bekliyor? Ne tür durumlarla karşılaşabiliriz ve bunlarla nasıl başa çıkabiliriz? İşte bu sorular hepimizin kafasında dönüp duruyordur. Şunu bilmelisiniz ki kaygılanmamıza hiç gerek yok. Çocukla alışverişe gittikçe, endişelerimiz zamanla azalıyor.

Evlendiğim günden itibaren alışverişe hep eşimle ya da tek gidiyorum. Mağaza mağaza gezmeyi çok seviyor olsam da alışveriş merkezlerinde bu mümkün olamayabiliyor. AVM'lerin içinde erişilebilirlik namına herhangi bir şey yapılmadığı için alışveriş yapmak işkenceye dönüşebiliyor bazen. Sesli Adımlar'ın içinde yer alan AVM'lere de haksızlık etmek istemem. Maalesef hepimiz de uygulamada yer alan AVM'lere yakın oturmuyoruz. AVM'ler erişilebilir olmadığı için alışveriş yapmaktan geri kalmayacağımıza göre yine her zamanki gibi kendi yöntemlerimizi geliştirip keyifli bir şekilde istediğimiz her şeyi almaya devam edeceğiz.

Bebeklik döneminde çocukla bir yerlere gitmek biraz daha kolay olabiliyor. Tabii çocuğun rutinine göre hareket etmek çok önemli. Bebeğini kanguruda taşıyanlar bence biraz daha şanslı. Çünkü her iki elimiz boş olunca işler biraz daha kolay oluyor. Bebeğimiz kucağımızda olduğunda takip etmemize de gerek kalmıyor. Zaten dışarıda kanguruyla çocuğunu taşımak çok rahatlatıyor insanı. Bebeğimizin rutinine göre evden çıkmadan dışarıda ne kadar kalacağımızı planlayarak çıkarsak, bizler için daha iyi olabilir. Çocuk bu, yolda rutini şaşmayacak diye bir garanti yok. Öyle durumlarda da AVM'lerin içinde bulunan bebek bakım odaları imdadımıza yetişebilir. Yine de mümkün mertebe işimi hızlıca halledip eve dönmek benim için daha iyi oluyordu. Bebekken alışveriş yaparken çok bir sıkıntıyla karşılaştığımı hatırlamıyorum.

Ela Hipatya şu anda 4 yaşında. Yaklaşık 2 yaşından itibaren kanguruya binmediği için alışverişe giderken benimle birlikte yürümek istiyordu. Ben burada şu ipucunu da vermek isterim. 2 v 3 yaş

[Buraya yazın]

aralığında yürümek istiyorlar ama çabuk yoruluyorlar. Siz yine de ne olur ne olmaz, kangurunuzu yanınıza alın. Yorulmaya başladıklarında, huysuzlukları tavan yapıyor. Arkasından da uyku bastırınca değmeyin keyfimize. Biz bir keresinde böyle bir durumla karşılaşmıştık. Maalesef alışveriş yapmaktan hiç keyif almamıştık. Eve gidene kadar “Keşke kangurumuzu alsaydık” diye söylendiğimizi hatırlıyorum. Şu anda Ela Hipatya ile birlikte alışverişe gitmeyi çok seviyorum. Zorlanmamak adına bildiğimiz bir yerde alışveriş yapmak, işleri çok kolaylaştırıyor. Alışveriş yaptığımız mekanlara ne kadar sık gidersek, o alanlarda çalışan hem güvenlik hem de sıkça uğradığımız mağazaların çalışanları bizi sima olarak daha kolay anımsıyor. Size nasıl destek olabileceğini tekrar anlatmak gerekemeyebiliyor. Ben açık alanı bulunan AVM'leri çok seviyorum. İçerisinde dolaşmak daha kolay oluyor. Kapalı alanda kılavuz çizgi falan olmadığı için düz bir alanda ilerlemek çok zor oluyor. Çünkü takip edebileceğimiz bir yer yok. Bu yüzden de yolu karıştırabiliyoruz. Açık alanda en azından takip edebileceğimiz bir kaldırım var. Sürekli gittiğimiz zaman mağazaların yerleri kafamızda üç aşağı beş yukarı şekilleniyor. Mesela ben artık güvenlikten geçtikten sonra görevli talep etmeden istediğim mağazaya tek başıma özgürce gidebiliyorum. Açık alanda yürürken kızımınla sohbet ettiğimiz anların da ayrı bir keyfi oluyor. Gideceğim mağazaya yaklaştığımda, oradaki kişilere soruyorum. Ela için alışveriş yapacaksak, birilerine sormaya gerek bile kalmıyor çoğu zaman. Kapısından tanıyor artık. Ben yine de mağazanın içine girdiğimde soruyorum adını.

Mağazaya girene kadar her şey yolunda ilerliyorken içeriye girdiğimizde işler biraz karışıyor. Çocuk mağazası olunca etrafta ilgi çekecek çok ürün oluyor. Mağazaya girdiğimizde, Ela ile birlikte gezinmeye başlarız. O oyuncaklara bakarken ben de bir taraftan görevli bakınırım. Sonunda bir görevli buluruz ve başlarız alışverişe. Ela artık büyümeye başladığı için onunla alışveriş yapmak çok daha kolay oluyor. Artık kendi ne istiyorsa seçebiliyor. Görevli arkadaşın gösterdiği kıyafetlerden hangi rengi istiyorsa, kendi belirliyor. Tabii hepsini değil. Bir iki tane seçtikten sonra kendini atıyor oyuncak reyonuna. Elimizi bıraktıktan sonra daha dikkatli olmamız gerekiyor. Sürekli orada olduğundan emin olmamız gerekiyor. Tabii bu şekilde içiniz rahat etmezse, farklı alternatifler de kullanabilirsiniz. Çocuğunuzun üzerinde ses çıkaran bir şeyler bulunursa, onu daha rahat duyabilirsiniz. Benim kızım üzerinde böyle bir şey bulundurmayaacağından bu seçenek bizim için işe yaramayabilir. Ses çıkaran Ürünlerin üzerinde olmasından rahatsız olmaz ama ne olduğunu merak ettiği için onu da üzerinde tutmaz. Çocuk mağazalarında çocukla alışveriş yapmak çok yorucu olabiliyor. Çok fazla ilgilerini çeken ürün

[Buraya yazın]

mevcut. Aynı anda hem kıyafetlere hem de çocuğunuza konsantre olmak biraz zor olabiliyor. Neyse ki bir şekilde üstesinden geliniyor. Görevli arkadaşlar da elinden gelen desteği veriyorlar, sağ olsunlar.

her şey alınır ve sıra ödemeye gelir. İşte tam da bu anda çocuğunuzun ellerini kontrol etmek iyi olur. Çünkü gördükleri bir şeyi eline almış olabilirler. Ödeme esnasında kontrol etmediyse bile mağazadan çıkarken mutlaka dikkat edelim. Her ürünün üzerinde alarm olmuyor.

Kendimiz için alışveriş yapmaya gideceksek, çocukları oyalamak biraz daha zor olabiliyor. Böyle zamanlarda AVM'nin içinde bulunan oyun parklarına çocuğunuzu götürüp oyun oynaması için bırakabilirsiniz. İşiniz ne kadar süreceksa, tek başınıza hızlıca alacaklarınızı alabilirsiniz. Bana bir şeyler alacaksak, ilk başta sorun çıkmıyor. Sonrasında sıkılabiliyorlar. Oyun parkları bu zamanlarda imdadımıza yetişebilir.

Alışveriş için Bir tane daha ipucu vermek isterim. Ben mutlaka çocukla alışverişe gidiyorsam, yanıma sırt çantamı alıyorum. Bir elimle bastonu, diğer elimle de kızımın elini tuttuğum için boşta elim kalmıyor. Ellerim dolu olduğu için poşetleri de taşımak çok zor oluyor. Yanımda sırt çantam yoksa, poşetleri kızımın elini tuttuğum koluma asmak zorunda kalıyorum. Yine de siz bir sırt çantasıyla alışverişe giderseniz daha rahat edersiniz.

Benim çocukla alışveriş konusunda yazacaklarım şimdilik bunlar. Bu konularda zorlanmamanın en büyük yolu, bıkmadan usanmadan çocuğumuzla bu yerlere gitmek. Ne kadar Çok dışarıda birlikte vakit geçirirsek, kaygılar o kadar azalıyor. “Hiç zorlanmayacağız kesinlikle” diyemem. “Kesinlikle çok zor oluyor” da demiyorum. Çocuklarımızı fanusun içinde büyütmeceksak, bunların hepsini yapmaya çalışmalıyız. Hepsinden önemlisi; ne kadar görünür olursak, o ölçüde haklarımız ve taleplerimiz noktasında güçlü ve yönlendirici konumunda olabiliriz.

[Buraya yazın]

Engelli Hayvan Sahipleriyle Yapılan Görüşmeler 2.

Hazırlayanlar: 2021-2022 Kış Dönemi Engellilikle Yaşamak Öğrencileri

Aysu KUTBAY

Ayşenur ÖNAL

Bilgesu ÖZYÜREK

Gülnihal BAŞPINAR

Hale US

Nazmiye Nur YARADAN

Semra AYDIN

Uygar Mahmut GÜL

Bounded200@gmail.com

[Sayı: 97, Mart 2022](#)

Geçtiğimiz sayıda ilkini yayımladığımız bu çalışma, Engin Yılmaz tarafından yürütülen Engellilikle Yaşam Dersi 2021-2022 Kış dönemi Final ödevlerinden birisi olarak hazırlanmış, sonrasında yayınlanabilmesi için düzenlenmiştir.

Röportaj #2

Röportaj sahibi: Çağrı Sert Özkaya

Engelli hayvanlar kurucusu ve başkanı / Antalya

Soru 1: İlk başladığınızdaki motivasyonunuz ve devam ettirme motivasyonunuz nelerdir?

Cevap: Derneğin kuruluşundan kısaca bahsedeyim. Ben 2014 yılında kurduğum derneği ancak 2009 yılında orman beslemesine başladım. İstanbul'da oturuyordum o zaman ve benim altı buçuk sene kadar süren bir bağımlılık tedavisi sürecim oldu. Bu sürecin içinden ben hayvanlarla çıktım ve orman beslemesine başladığım zamanda gördüm ki ben engelli hayvanlarla çok iyi çalışabiliyorum. Yani tedavi yapabiliyorum, evimde oksijen verebiliyorum, pansuman yapabiliyorum. Orman beslemesine birlikte gittiğim ekip arkadaşlarım dediler ki sen madem bu kadarını yapabiliyorsun beslemeye biz gidelim, sen çok ağır vakalara bak diye. O zaman bu kadar çok hayvanım da yoktu. Ben kliniklerde tutamadığımız ya da çalışan insanın bakamayacağı, gerçekten çok özel bakım gerektiren vakalarla çalışmaya başladım.

[Buraya yazın]

Zaman içinde özel bir veteriner kliniği bana iş teklif etti. Sen dedi gel bizle çalış çünkü hayvanla iyisin, bunları yapıyorsun. İki buçuk sene kadar özel bir veteriner kliniğinde çalıştım ve orada gördüm ki ben iki grup insan var. Biri benimle hayvanla çalışmayı seviyor, sahada olmayı seviyor ama maddi imkânı çok sınırlı. İkinci grubunda maddi imkânı var ama hayvana dokunacak zamanı yok. Bu iki grup arasında köprü oluşturmak adına derneği kurdum. Derneğin kuruluşunun tek bir sebebi var; engelli hayvan ve pahalı tedavilere ihtiyacı olan hayvanlara yasal yoldan para bulmak, bağış toplamak. Bunun dışındaki ilk motivasyonum hafif engelli saydığım kör gibi üç bacaklı gibi tek kulağı sağır gibi yani evin içinde yaşadığında özel bir bakıma ihtiyaç duymayan hayvanları sahiplendirip, felç gibi kafa travması olan, nöbet geçiren ya da kanser gibi hayvanları benim bakmamdı. Ancak bu konuda çok ciddi bir hayal kırıklığına uğradım çünkü insanlar ne kadar ilgilenseler de engelli bir hayvana evlerini açmaya çok sıcak bakmıyorlar. Yani sağlam bir sineklikle bir kör kediye sağlıklı bir kediden farksız bakabilirsiniz ancak maalesef ülkece bu şekilde bakamıyoruz henüz. Bu noktada benim motivasyonum da madem sahiplendirme yapamıyorum, kendi imkanlarımı geliştireyim ki daha fazla hayvana bakabileyim şeklinde değişti. Bugün geldiğim noktada da o şekilde ilerliyorum.

Soru 2: Hangi konularda zorlandınız, maddi ve manevi?

Cevap: Manevi olarak çok fazla yalnızız. Yani sağlıklı hayvanı besleyen de çok seven de çok ama engelli bir hayvan dediğinizde ya da görsel olarak insanları rahatsız edecek bir engeli olan, bir yarası olan, bir durumu olan bir hayvan dediğinizde insanlar çok fazla duygusal tepkiler verebiliyor ve siz bir anda sahada tek başınıza kalıyorsunuz ve şunu diyorsunuz: ben de ah vah dersem, bende üzülürsem, ay ben ağlarım dersem diyorsunuz. O hayvanla ilgilenecek kimse kalmıyor. Manevi olarak işin en yıpratıcı kısmı bu. Yani bilgisayar başına oturduğumuzda çok mutlu bir köpek resminin altına yüzlerce kişi yazarken hadi gelin dışarı çıkalım ya da barınaktan kör bir köpek çıkaralım dediğimizde bir anda o 100 kişiden 5 kişiye iniyorsunuz. Onun da 3 kişisi eve alamam diyor, 2 kişi kalıyorsunuz. Bu sizi manevi olarak çok katılaştırıyor ve eğer bu yolda yürüyecekseniz kendi çözümünüzü kendiniz yaratmak zorunda bırakan, sizi iten bir sıkıntı. Diğer boyutu da tabii maddi sıkıntı var. Biz bu işi yasal yoldan bağış toplayarak ve özellikle yurt dışından imkânı daha çok olan insanlara ulaşmaya çalışarak gidermeye çalışıyoruz. Bir de tabii yer sıkıntısı var. Sayımız çok oldukça yer bulmakta zorlanıyoruz. Şu anda dernek olarak iki yıllığına bir yer kiraladık. 2 yıllığına çözmüş gibi görünüyor ama sonrasını bilmiyoruz. Özellikle şu son günlerde yaşanan gelişmelerle hiçbir şey bilmiyoruz.

Soru 3: Peki onların sahip olduğu sakatlıkları nasıl tanımlarsınız?

Cevap: Öncelikle izin verirseniz ben burada engel kavramına bakışımı anlatmak istiyorum. Engel kavramı benim açımdan bir eksiklik değil. Ben hayvanda ya da bir insanda engeli eksiklik olarak değil bir farklılık olarak görüyorum. Yani benim karşıma engelli bir birey çıktığında insan ya da hayvan ben onun farklılığıyla birlikte yol alarak yeni bir şey öğrenebileceğimi düşünüyorum. Engelli bir hayvanın hayatta kalması için yapmam gerekenler, öğrenmem gerekenler beni zenginleştirdi. Dolayısıyla o belki hayatta kaldı ama ben de çok artı kazandım. Her şeyden önce bakış açım genişledi. Yani kitapta öğretilenin ya da bildiğimizin dışına çıkmamız gerekiyor. Eğer engelli bir hayvana ikinci bir yaşam sunmak istiyorsanız, ben dernekte daha önce de birkaç kez paylaşmıştım, birkaç röportajda. Engelleri ikiye ayırıyorum

[Buraya yazın]

hayvanda. Biri hafif basit engeller dediğim engeller. Bunlar körler olabilir, sağır olabilir, üç bacaklı olabilir. Ev ortamında, korunaklı bir ev ortamında yemek bulabildikleri sürece hiçbir özel bakıma ihtiyacı olmayan hayvanlardır. Körler yemek kaplarını bulabilirler, sularını bulabilirler. Tuvaletlerini bulabilirler. Bunlar benim basit engelli dediğim, engelli mi engelli. Sokakta yaşayamaz ama sizin evde işten gelip bakmanıza gerek olmayacak engellilerdir. Ben bunlara hafif engelliler diyorum. Bir de ağır engelli dediğim bir grup var. Her şeyin başında felçliler geliyor bu grupta. Onları da ben ikiye ayırıyorum. Şu anda çok karıştırmamak için onu bölmeyeceğim. Nöbet geçiren, kafa travmalılar var. Hem kör hem sağır olanlar bu gruba giriyor. Beyin hasarı olup denge sorunu olan hayvanlar bu gruba giriyor. Bir de kanser gibi, çok ağır kalp hastaları gibi sürekli ilaç kullanması ve nöbet geçirmesi izlenmesi gereken hayvanlar giriyor. Bu ikinci grup benim alanım. Benim öncelik vermek istediğim alan. Engelleri ben bu şekilde ayırıyorum, yine de diyebilirim.

Soru 4: Hayvan bireyler kendi engelleriyle nasıl yüzleşiyorlar? Gözlemlerinizi nelerdir? Birbirlerinin engellerinin farkındalar mı? Kendi engellerinin farkındalar mı? Ve bunu sosyal hayatlarında nasıl devam ettirebiliyorlar?

Cevap: Bu soruya da izin verirseniz dernekte hep kullandığım bir söz vardır benim. Onunla cevap vermek isterim. Engelli bir hayvan sahiplenin, hayata bakışınız değişsin derim ben hep. Çünkü biz insanlar olarak elimiz kesilse, kolumuzu çarpsak, başımız ağrısa dünyamız yıkılmış gibi tepkiler vermeye çok meyilliyiz. Ancak hayvanlarda böyle bir şey yok. İnsanlar olarak kendimize acıyoruz ama hayvanların kendini acıma gibi bir nosyonu yok. Yani bir hayvan elinde kalanla elinde olanla çok mutlu olabiliyor. Ben bunu ocak ayında on üç yaşına girecek olan, derneği de ondan esinlenip kurduğum Bony'den öğrendim. Henüz araba çarpması sonucu 5 – 6 aylıkken ön bacaklarından birini kaybeden bir köpek Bony. Ve dışardan baktığınızda yürümekte zorlanıyor, çabuk yoruluyor. Yani sorarsanız bin tane sıkıntısı var. Ama o hayvanın hep yüzü güldü. Ve ben şunu fark ettim elimizde olanla en iyisini yapmaya çalıştığımızda aslında mutlu olabiliyoruz. Bu benim hayata bakışımı değiştirdi ve ben Bony sayesinde bağımlılığı yendim. 12 senelik bir süreç ve elektroşoklardan söz ediyorum, çok ağır bir süreçti. Dolayısıyla onların böyle bir kaybı yok. Hayvanlar nerede küsüyorlar, hayvanlar ilgi görmediklerinde küsüyorlar. Tek başlarına bırakıldıklarında küsüyorlar. Siz felçli bir hayvanı aman etraf çiş olmasın diye kafese kapattığınızda o hayvanı küstürüyorsunuz. Altını bağlayıp diğer köpeklerle aynı odaya koyduğunuzda herhangi bir köpektен farkı olmadığını görüyorsunuz. Sizden tek bekledikleri ihtiyaçlarının karşılanması. Sadece ve sadece bunu bekliyorlar. Onun dışında bu hayvanların motivasyonlarını kıracak engellerine dair bir şey yok. Ağrısı olur, kaşıntısı olur, bunlar bambaşka medikal boyutlar ama benim beş senedir baktığım felçli bir kedi var ve evin en mutlu kedilerinden biri. Felçli dediğim hayvanlar tuvaletlerini bile kendileri yapamıyorlar. Ben iki saat geç kaldığımda o hayvan çok sıkışıyor mesela ki onu yapmamaya çalışıyoruz. Ama ona rağmen çok mutlular. Kendi aralarında da size şöyle söyleyebilirim. Biz hep söyleriz eşitlik, eşitlik, eşitlik diye. İnsanlar arasında yok ama hayvanlar arasında var. Bugün çok sağlıklı bir köpek, hiçbir engeli olmayan köpek kör bir köpeği dövabiliyor. Bu köpek kör, ben buna vurmuyayım, bu görmemiştir demiyor. Hayvanlar arasında böyle bir şey yok. Onlar tamamen eşitler. Yani felçli kedi yavru kör kediyi dövabiliyor. Ya da bahçemizdeki kör köpeğimiz yavru köpeği dövüyor. Köpek dövüşü gibi bir şeyden söz etmiyorum ama oynarken hırlaşıyorlar. Hiçbir şekilde bunun engeli var, ben buna vurmuyayım ya da ben engelliyim buna karşı diklenmeyeyim gibi bir şeyleri yok. Hayvanlar o konuda son derece eşitler. Bu eşitlik bir tarafta son derece katı bir doğa. Onların doğası.

[Buraya yazın]

Soru 5: Ağır engelli grubundan siz ne kadar mücadele etmeniz de mücadeleden vazgeçen oldu mu? O artık yaşamak istemedi diyebileceğiniz bir hayvan oldu mu?

Cevap: Açıkçası benim elime öyle bir hayvan geldi diyemem 12 senelik tecrübemde. Genelde bir şekilde döndüler ama burada şunu belirtmek istiyorum. Bahsettiğiniz tarzda bir hayata küsme genelde hayvanın büyüdüğü evden atılması durumunda terk edilmesi durumunda oluyor. Örneğin on sene 15 sene bir evde yaşıyor bir hayvan ve sonra yaşlandı diye terk ediliyor. Bu noktada küserse döndürmemiz zor oluyor. Bu şekilde benim bir tecrübem olmadı çünkü benim çoğunlukla hayvan kurtardığım yerler ormanlar, sokaklar, barınaklar oldu. Ancak bir iki vakamızda çok agresif hayvanlarımız oldu. Eğer hayvan müdahale etmenize izin vermezse hayvanı tedavi edemezsiniz. Yani kolundaki serumu tutmayan ya da hap yutturamadığınız bir hayvanı tedavi şansınız zordur. Benim o şekilde kaybettiğim iki vakam var. Biri kanserdi ve kendi vefat etti ama çok bir şey yapamadık. Yani ne denediysek kendini parçalarcasına attı ve en sonunda tamam izin vermiyorsa vermiyor demek zorunda kaldık, yaklaşık bir altı- yedi ay sonra. Diğeri de yaklaşık bir sene kadar yaşatmayı başarabildiğimiz kronik alerjisi olan bir kediydi. Ona dokunabildiğimiz noktada zaten artık vücudun hareket edecek hali kalmamıştı. Agresyonu diyebilirim ama küsüş noktasında bir şey yaşamadım. Tecrübem yok. Çok duydum ama yaşamadım.

Soru 6: Siz hangi konularda engellerini kaldırmaya yardımcı oluyorsunuz?

Cevap: Engelleri yok edebildiğimizi pek söyleyemem. Yani bizim dernek bakımı altına aldığımız hayvanların engelleri geçmiyor. Engellerini aşamıyoruz. Ancak o engellerle yaşamayı birlikte öğreniyoruz. Kör bir hayvanı aldığımızda biz, çok büyük bir kedi odamız var. Kedi odamızın içinde öncelikle tedavi kafesinin içinde 3-4 gün tutuyoruz ki diğer hayvanların kokusuna alışsın. Kafesin içine büyük bir kap koyuyoruz kedi kumu ki kuma alışsın. 3- 4 gün sonra onu kısa aralıklarla kedilerin arasına salıyoruz ki yolunu bulsun. Ama bütün bu saydığım şeyde hayvanın engelini ben ortadan kaldıramıyorum. Sadece engeliyle yaşaması için ona yardımcı olabiliyorum. Bu noktada da derneği arayıp, bizde kör kedi var alır mısınız diyenlere hep şunu diyorum: Bize ihtiyacı olmayan bir hayvan için bizi aradığınızda, kör bir kediyeye siz evinizde bakabilirsiniz ama çalışıyorsanız felç bir kediyeye bakamazsınız. Diyorum ki kör bir kedi için bizi aradığınızda felçli bir hayvanın yerini alıyorsunuz. İkisinde de ben engelini aşamıyorum. İkisi için de yapabileceğim şey çok sınırlı. Ama kör bir kedinin hayatını idame ettirebilmesi için bana ihtiyacı yok. Engelleri konusunda çok bir şey yapabildiğimi söyleyemem. Felçlerde eğer sinir kaybı olmamışsa İstanbul'dayken seçeneğim çoktu. Fizik tedavi veterineri vardı. Sevgili Ece yakın arkadaşımıdır. Çok iyi nörologlar vardı, veteriner hekimler ki şu anda Petcode da açıldı. Ateş Barutta İstanbul'da. Onlarla bir şansımız olabiliyor ama şu anda olduğum şehirden Antalya'dan konuşursam şansım çok sınırlı. İmkanlarım çok sınırlı.

Soru 7: Devletten yardım alıyor musunuz?

Cevap: Hayır.

[Buraya yazın]

Soru 8: Size yardımcı olan insanların genelde hangi duygularla yardım ettiklerini düşünüyorsunuz?

Cevap: Öncelikle şunu belirteyim. Ben derneği kurarken hiçbir zaman evinde sokağında çok hayvan olan insanlara yönelmedim. Eli kalabalık insanların zaten bana gönderecek bağıışı yoktur. Onlar zaten elindeki hayvana ancak yetebiliyorlardır dedim. Dolayısıyla ben derneği kurarken hedef kitlemi çoğunlukla maddi imkânı olan ama gerek çalışma şekliyle gerek yaşam şekliyle bir şekilde hayvanı evde bakmaya zamanı olmayan, koşulları olmayan insanlardan seçtim. Bu insanlarda bizim çok uzun süreli bağıışçılarımız var. Yani 8 senedir bağıış gönderen yazarlar var, akademisyenler var dernek bağıışçıları arasında. Benim vegan olmamın da etkisiyle insanların bana söylediği, diyorlar ki sen bize insan olma şansı sunuyorsun. Biz bir şey yapmak istiyoruz. İyi bir şey yapmak istiyoruz ama kime güveneceğimizi bilmiyoruz. Ve artık o kadar çok kötü görüntüyle pornografik şekilde diyebileceğim görseller paylaşılıyor ki insanlar bir taraftan kaçarken bakmamaya çalışırken bir taraftan yardım etmeye çalışıyorlar. Bizim dernekteki politikamız izlediğimiz yol yaklaşık sekiz senedir biz kötü görsel paylaşmıyoruz. Engelli hayvanlar sosyal medyasında bir felçli kedinin açık yarasını görebilirsiniz ama o yara iyileşme aşamasındadır. Dışarı fırlamış bir göz veya deriden fırlamış bir kemik görmezsiniz. Dolayısıyla insanlar hem benim vegan olmamın etkisiyle (ben on senedir bir veganım) hem de bir şekilde engelli bir hayvana destek olarak mutlu oluyorlar. Bana geri dönüşler bu şekilde. Derneğe geri dönüşler bu şekilde.

Soru 9: Engelli hayvanların size ne kattığını düşünüyorsunuz?

Cevap: Engelli hayvanlar benim hayata bakış açımı değiştirdi. Burada kısacık da olsa bir kendimden bahsetmek zorundayım. Bütün yirmili yaşlarım bir bağıımlılıkla geçti ve artık bir noktada kendinize acımaya başlıyorsunuz. Sürekli tedaviler hastaneler ve hep başa sarıyorsunuz. Kendinize acımaya başlıyorsunuz. Bony geldiğinde bana aynen şunu dedi: Kalk, kedilere bakabilirsin ama ben bir köpeğim beni gezdirmek zorundasın. Bana bakmak zorundasın. Toparlanmak zorundasın. O hastane bu hastane ben dedi anlamam iyileşeceksin ve bana bakacaksın dedi. Madem bugüne kadar denediğin iyileşme yolları işe yaramadı farklı bir yol bulacaksın o zaman dedi. Ve ben o noktada kalkıp gerçekten hayatımı değiştirdim. Otuz yaşında mesleğimi bıraktım. Sıfırdan bir alana kaydım. Ben karşılaştırmalı edebiyat mezunuyum aslında yeminli tercümanım. 2009 – 2010 ‘dan beri engelli hayvanlarla çalışıyorum. Sıfırdan bir yol çizdim. Bu da tamamen engelli bir köpeğin bana kattığı bakış açısıyla yani elindekiyle yapamıyorsan aynı sorunun içinde debelenmeye gerek yok, ağlamayı sızlanmayı bırak. Kimse senin için bir şey yapmayacak. Kalk oturduğun yerden. Başka bir yöne doğru hazırlan ve oradan yürü. Benim bakış açımı değiştirdi ve ben bunu karşılaştığım her engelli hayvanda baştan yaşıyorum. Kiminin burnunu silerken beni zorluyor, hı diyorum bunu böyle tutmam gerek. Kiminin tuvaletini yaptırırken çok tepki veriyor, elimi tırmalıyor, hı diyorum elimi bu şekilde koymam gerek. Her defasında o hayvanla iletişimde yeni bir yol bulmak zorunda kalıyorum. Her hayvan için. Ve bu çok güzel bir şey bir artı katıyor insana. Eğer hayvanla iletişim kurmaya çalışıyorsanız.

Soru 10: Siz yardım etmezseniz eğer sizce hangi sakatlıklara sahip hayvan bireyler hayatlarına devam edebilirler?

[Buraya yazın]

Cevap: Üç bacaklılar, tek gözlüler, ben olsam da olmasam da hayatlarına devam edebilirler. Eğer korunaklı bir yerdeserse körler ve sağırlar da hayatına devam edebilirler. Ama sokak ortamından söz ediyorsak sadece üç bacaklı ve tek gözlü olanlar diyebilirim. Ya da dört bacağı olup çok hafif aksak olanlar devam edebilirler. Onun dışındakilerin bir şansı yok.

Soru 11: Kendi toplumları içinde çocuklar birbirlerinin tutum ve davranışlarının farkındalar mı? Gözlemediğiniz tutum ve davranışları paylaşır mısınız?

Cevap: Az önce bahsettiğim, dilerseniz tekrarlayabilirim.

Soru 12: Ayna tutmak; İnsanlar neden engelli hayvan bakan ve onlarla yaşayan kişilere ‘Madem imkânın var, insana bak’ diye tepki gösteriyorlar. Bu konu hakkında ne düşünüyorsunuz?

Cevap: Bu konu benim bugüne kadar dernekle ilgili her konuşmada paylaştığım bir konu. Bony üç bacaklı ve ben onu ilk dışarıya çıkarıp gezdirmeye başladığımda çok tatsız tepkiler aldım. Utanmıyor musun bu hayvanı gezdirmekten, madem bu hayvana verecek paran var çocuğa baksana... Bu kadar insan aç sen köpeğe para harcıyorsun gibi. Sonrasında fark ettim ki ilk başta ben de cevap veriyordum bütün bunlara ama sonrasında şunu fark ettim: Aslında orda insanların tepki verdiği şey üç bacaklı köpeğin sokakta gezmesi ya da yüzünün gülmesi değil. İnsanlar onu gördüklerinde özellikle kendi çevresi dışına hiç çıkmayıp başka hiçbir bireye yardım etmeyen insanlar dayanışma ya da yardımlaşmaya çok kapalı bakan insanlara bu bir ayna tutuyor. Diyor ki bak arkadaşım diyor. Biz hepimiz aynı ülkede aynı sokaktayız diyor. Aynı havayı soluyoruz diyor. Ama ben ihtiyacı olan bir hayvana yardım ederek artı bir yaptım. Sen bunu yapmadın diyor o ayna ona. Ve insanlar bununla yüzleşmekten hoşlanmıyorlar. Eskiden derdim ki onlara ben bi köpek bakabiliyorum siz de bir çocuğa yardım edin. Korkunç tepkiler aldım. İnsanlar ne bu yönde bir adım atıyorlar ne de bununla yüzleşmek istiyorlar. Bu ayna benim veganlıkla da tecrübe ettiğim bir şey. İnsanlar yapabilecekken yapmadıkları, yapamadıkları demiyorum, burada bunun özellikle altını çizmek istiyorum. Çünkü yapmalarından kastettiğim şey işlerinden ayrılıp evde felçli hayvan bakmaları boyutunda bir şeyden kesinlikle söz etmiyorum. Çok daha minik küçük adımlardan söz ediyorum yapılabilecek adımlardan. Onları da yapmadıklarında yüzleştiklerinde ben bunu gidip suratlarına söylesem kavgaya edecek bir mecra çıkıyor ve Türkiye’de hepimizin alışık olduğu bir şey iki tarafın kavgası. Ama biri kavgasız gürültüsüz çok sakin bir şekilde eylemleriyle size bakın bunun bu kadarını da siz yapabiliydiniz ama yapmadınız dediğinde tepki de aynı şekilde şiddetleniyor. İnsanlar çok sert tepkiler veriyorlar. Ama oradaki tepki kesinlikle sokaktaki üç bacaklı hayvana değil. İnsanlar o aynada gördüklerinden hoşlanmıyorlar.

Soru 13: Engel algısı, tekerlekli sandalye nedir? Bir engel göstergesi mi yoksa özgürlük mü?

Cevap: Bu da benim çok paylaştığım bir şey. Bony ocakta 13 yaşına girecek. Ve 7-8 yaşlarındaydı ben Bony’e bir tane insan tekerlekli sandalyesi aldım çünkü ön bacak, taşıyıcı bacaklardan biri olmadığı için hareketinde çok zorlanıyordu. Çok çabuk yoruluyordu. Biz insanlar olarak tekerlekli sandalyeye nasıl bakarız, tekerlekli sandalye dediğimiz araç bize omurilik felçlilerini çağırıştırır. Yani hareket sınırlıdır.

[Buraya yazın]

Türkiye'yi düşündüğümüzde omurilik felçlilerin çok büyük bir kısmı eve hapistir. Aile bakarsa bakar bakmazsa koşulları imkanları çok kötüdür. Yani çok tatsız bir kutunun içine hapsolmuş bir hayattan söz ederiz. Biz onu kırmak istedik. O yüzden Bony'nin tekerlekli sandalyesini de rengarenk boyadık. Dedik ki bu sandalye artık bir yapamamazlık sembolü değil. Bir hareket edemiyorum, oraya buraya gidemem sembolü değil. Tam tersine bir özgürlük sembolü dedik. Bony'nin yürüyemediği her yere ben Bony'i tekerlekli sandalyesiyle götürdüm. Ki İstanbul'da biz Kadıköy'de oturuyorduk. Adalar'dan Ağva'ya kadar arabanın bagajına atıp ben bu hayvanı gezdirdim. Dedim ki bu araç, evet ortada bir engel var mı var. Ben bu engeli yok edebiliyor muyum, edemiyorum. Ama aşabilir miyim aşarım. Dolayısıyla bu da insanlarda benim değiştirmeye çalıştığım bakış açılarından biri. Engelin arkasına sığınıp yapamıyorum diye oturacak mıyız, yoksa bunu nasıl aşarız deyip bir adım atıp yürüyecek miyiz? Tekerlekli sandalyeyle anlatmak istediğim de buydu.

Soru 14: Evimize alma imkânımız yoksa engelli hayvanlar için neler yapabiliriz?

Cevap: Bu genellikle ağır engelliler için söylediğim bir şey ama bugünün koşullarında hafif engellileri de dahil ediyorum çünkü az önce paylaştığım gibi insanlar engelli hayvanla yaşamaya çok sıcak bakıyorlar henüz. Eğer hayvan kurtarmak istiyorsunuz, bir hayvana destek olmak istiyorsunuz ancak bir sebepten evinize alamıyorsunuz ya da almıyorsunuz. O zaman yasal ve güvenilir bir platform bulabilirsiniz. Bu benim derneğim olur, X derneği olur, Y derneği olur. Ama burada özellikle vurgulamak istediğim yasal olması ki takibini yapabilsin. Şeffaf olmak zorundayız. Ve oralara aylık düzenli bağış yapabilirsiniz. Biz 8 senedir aylık düzenli bağışçılarla ilerliyoruz. Ben herkese diyorum ki bize tek seferde çok büyük meblağ bağışlamayın. Ama aylık düzenli bağışlar yapın ki ben sizin aylık düzenli bağışınıza güvenerek bütçemi hazırlayayım. Aylık dernek bütçemi hazırlayım. Bu en çok önerdiğimiz şey. İkincisi ben hiçbir yere para vermek istemiyorum, kimseye güvenmiyorum diyorsunuz. Kısırlaştırma sponsoru olabilirsiniz. Bir hayvanı seçtiğiniz bir veterinerde kısırlaştırıp ücreti direkt veterinerine ödeyebilirsiniz. Tedavi karşılayabilirsiniz. Tedavi sponsoru olabilirsiniz. Yani direkt veterinerine ödeme yapabilirsiniz. Mama sponsoru olabilirsiniz. Bütün bunlarda maddi destek sizin cebinizden direkt o ilgili kuruma gider. Eğer ki yasal platformlara, derneklere güvenmiyorsanız, bu yollardan birini seçebilirsiniz. Bizim bu şekilde bağışımız da çok. Yine evinize hiçbir hayvan almamış oluyorsunuz ama sizin katkınız olmadan biz ilerleyemeyeceğimiz için yine aynı noktada buluşmuş oluyoruz.

[Buraya yazın]

Döngüyü Kırmak: Erişilebilir Sinema Projesi

Gülcan Altun

guleycane@gmail.com

Sayı: 97, Mart 2022

Gülcan Altun: Öncelikle sizi tanıyabilmek adına kısaca Ezgi Yalınalp kimdir?

Ezgi Yalınalp: 2013 yılında yola çıkan Puruli Kültür Sanat'ın kurucu ekibindenim. Şu anda Puruli Kültür Sanat tarafından yürütülen Döngüyü Kırmak: Erişilebilir Sinema Projesi'nin koordinatörlüğünü yapıyorum. Aynı zamanda yine Puruli Kültür Sanat'ın bu sene 10. kez gerçekleştireceği Engelsiz Filmler Festivali'nin yönetmenliğini yürütüyorum.

Gülcan Altun: Puruli Kültür Sanat oluşumu hakkında biraz bilgi verebilir misiniz?

Ezgi Yalınalp: Puruli Kültür Sanat 2013 yılında kurulmuş, kültür-sanat profesyonellerinden oluşan bir ekip. Bu çatı altında faaliyetlerimize başlamadan önce çeşitli film festivallerinde farklı pozisyonlarda çalışmıştık. Sonrasında kendi kurguladığımız etkinliklerle yola devam etme kararı aldık. Puruli Kültür Sanat'ın temel amacı, toplumun her bireyini kültürel hayata dahil etmek için film festivalleri, film gösterimleri, sinema ve görsel sanatlarla ilgili etkinlikler düzenlemek. Ana faaliyetimiz ilk kez 2013 yılında, "Bir arada film izlemek mümkün mü?" sorusundan yola çıkarak gerçekleştirdiğimiz Engelsiz Filmler Festivali. Engelsiz Filmler Festivali, film gösterimlerini ve yan etkinliklerini erişilebilir bir şekilde seyircisine sunan bir festival. Bağımsız Türkiye ve dünya sinemasından özenle seçtiğimiz filmlere sesli betimleme ve ayrıntılı altyazı ekleyerek erişilebilir mekanlarda seyircilerimizle buluşturuyoruz. Ayrıca festivalin iletişim kanalları, web sitesi gibi bileşenlerinin erişilebilir olmasına dikkat ediyoruz. 2013 yılında ilk kez Ankara'da gerçekleştirdiğimiz festival, 2015 yılından beri İstanbul ve Eskişehir'e de uğruyor. Festival, 2019 yılında BE IN! Erişilebilir Festivaller Ağı isimli uluslararası oluşumun kurucu üyelerinden biri oldu. Bizimle birlikte Klappe Auf! Kısa Film Festivali (Hamburg/Almanya), Oska Bright Film Festivali (Brighton/İngiltere), Festival Inclus (Barselona/İspanya), European Film Festival Integration You and Me (Koszalin/Polonya) ve The Extraordinary Film Festival

[Buraya yazın]

(Namur/Belçika) inisiyatifi ile kurulan ağ, sinemayla ilgili etkinliklerde erişimin eşit bir şekilde sağlanmasını, engelli bireylerin sinemadaki temsillerinin artmasını ve bu konuların uluslararası arenada daha görünür ve tartışılır kılınmasını amaçlıyor.

Gülcan Altun: Döngüyü Kırmak Projesi nedir ve adını nereden almıştır?

Ezgi Yalınalp: Döngüyü Kırma: Erişilebilir Sinema projesi, 2021 Nisan ayında başladığımız bir proje. Bu projeyi Avrupa Birliği'nin finansal desteğiyle AB Başkanlığı tarafından uygulanan Sivil Toplum Destek Programı Üçüncü Dönem kapsamında yürütüyoruz. 2022 Haziran ayına kadar devam edecek. 15 aylık dönemde Türkiye'de ve Avrupa'da sinemaya ya da kültüre erişim alanında çalışan sivil toplum örgütleri ile sinema sektöründen temsilciler ve politika yapımcıları bir araya getirerek çeşitli toplantılar, atölyeler, lobi faaliyetleri, raporlama gibi çalışmalar yapacağız. Ayrıca kamu spotu, anket gibi çıktılarımız da olacak. Amacımız, engelli kişilerin hangi nedenlerle sinemaya ya da sinema etkinliklerine erişemediklerini ortaya koymak ve bu sorunlara beraberce çözüm üretmek. Bildiğimiz gibi Türkiye'de ve dünyada engelliler en temel haklarından mahrum bir şekilde yaşıyorlar. Her türlü ürün, hizmet, mekan tasarlanırken, engellilerin ihtiyaçları göz önüne alınmıyor. Kültür-sanata erişimde de durum farklı değil. Görmeyen ya da az gören, duymayan ya da az duyan, ortopedik engeli olan ya da otizm gibi nöro-gelişimsel farklılığı olan kişilerin kültür-sanata erişimleri oldukça kısıtlı. Bu kişiler, kültür tüketicileri olmadıkları için bu alandaki üretime de katkıda bulunamıyorlar. Dolayısıyla bir kısır döngü söz konusu. Döngüyü Kırma: Erişilebilir Sinema ismini bu kısır döngüden alıyor. Proje çıktılarımızla bu kısır döngüyü biraz da olsa aşabilmeyi hedefliyoruz.

Gülcan Altun: Projenin amacı nedir?

Ezgi Yalınalp: Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'ndeki 27. maddeye göre "Herkes, topluluğun kültürel yaşamına özgürce katılma, sanattan yararlanma ve bilimsel gelişmeye katılarak onun yararlarını paylaşma hakkına sahip." Herkesin kültürel hayata katılma hakkından eşit bir şekilde faydalanıyor olması gerekiyor ancak maalesef gerçeklik bundan çok uzak. Oysa ki kültür, insanları bir araya getiren çok önemli bir bileşen. Özellikle pandemi

[Buraya yazın]

döneminde bunu çok daha net bir şekilde anladık çünkü küresel ölçekte hepimiz uzun bir süre bu haktan mahrum yaşadık. Konsere, sinemaya, tiyatroya gidemez olduk ve salgın öncesi dünyada fiziksel düzenlemelerin yetersizliği yüzünden sinemaya, tiyatroya, konserlere gidemeyen kişilerin yaşadıklarını küresel bir şekilde deneyimledik. Döngüyü Kırma: Erişilebilir Sinema Projesi, temel olarak engelli kişilerin, ya da bizim kullanmayı daha çok tercih ettiğimiz bir ifade ile “engellenmiş” kişilerin, kültürel hayata katılma hakkını teslim etme yolunda atılmış bir adım. Bildiğimiz gibi görme, işitme ya da ortopedik engeli olan kişiler için farklı nedenlerle sinemaya erişim mümkün olmuyor. Sinemalarda ya da dijital gösterim platformlarında; filmlerde sesli betimleme, işaret dili çevirisi ya da ayrıntılı altyazı bulunmayabiliyor. Sinema mekanları erişilebilir olmayabiliyor ya da sinema etkinliklerinin duyurulduğu iletişim kanalları erişilebilir olmayabiliyor. Biz bu proje ile sinemaya erişimin önündeki engelleri tanımlamayı ve tarafları bir araya getirerek bu sorunlara beraberce çözümler üretmeyi amaçlıyoruz. Engellilerin sinemadaki temsillerini güçlendirmek ve Türkiye’de erişilebilir kültürel etkinlikler düzenleyen kurumlar arasındaki işbirliğini arttırmak da projenin hedefleri arasında. Proje, uzun vadede politika yapıcıların bu tür çalışmalara ilgisinin artmasını ve gerekli düzenlemeleri yapmalarını hedefliyor.

Gülcan Altun: Proje katılımcıları arasında pek çok farklı ülkeden kuruluşlar göze çarpıyor.

Bunlar hakkında da biraz bilgi vermeniz mümkün mü?

Ezgi Yalınalp: Engelsiz Filmler Festivali’nin 2019 yılında kurucusu olduğu BE IN! Erişilebilir Festivaller Ağı’ndan yukarıda bahsetmiştim. Bu ağa dahil olan üyelerle uzun zamandır diyalog halindeyiz. Bu festivalleri yerlerinde ziyaret ettik, onlar bizi ziyaret etti, birlikte film gösterimleri ve paneller gerçekleştirdik. Almanya, İngiltere, İspanya, Polonya ve Belçika’da faaliyet gösteren bu festivaller, Döngüyü Kırma: Erişilebilir Sinema Projesi’nin partnerleri olarak projeye katkıda bulunuyorlar. Söz konusu festivallerin yapısı aslında birbirinden epeyce farklı. Örneğin İngiltere’deki Oskara Bright Film Festivali, öğrenme güçlüğü olan kişiler tarafından çekilmiş filmlere yer verirken ya da ekibini bu kişiler arasından seçerken, Almanya’da bulunan Klappe Auf! Kısa Film Festivali dünya sinemasından güncel kısa film örneklerini erişilebilir olarak gösteriyor. Belçika’da bulunan The Extraordinary Film Festivali ise tüm programını “engellilik” temasına sahip filmlerden ya da engelli sinemacıların ürettiği filmlerden oluşturuyor. Fakat bu festivallerin erişilebilirliği yaygınlaştırmak ve sinemada engelli temsillerini güçlendirmek gibi

[Buraya yazın]

ortak bazı amaçları ve gündemleri var. BE IN! Erişilebilir Festivaller Ağı olarak bu konuların uluslararası bir düzeyde daha görünür olmasını amaçlıyoruz ve bu doğrultuda ortak çalışmalar gerçekleştiriyoruz.

Gülcan Altun: Söz konusu ülkelerde sinema erişilebilirliği hakkında bilginiz var mıdır?
Buralarda durum nasıldır?

Ezgi Yalınalp: Sinemaya erişim konusunda bu ülkelerde ne türden güncel gelişmeler olduğunu yakından takip ediyoruz. Bu ülkelerde ne tür yasal düzenlemeler söz konusu? İyi uygulama örnekleri neler ve sinemaya erişim konusunda uygulanan teknolojik yenilikler hangileri?
Döngüyü Kırma: Erişilebilir Sinema Projemiz kapsamında yapılacak faaliyetlerden biri, “Erişilebilir Mekan Sertifikası”nın tanımlanması ve tanıtılması olacak. Bu kapsamda sertifika kriterleri, projenin ortakları ve iştirakçileri ile sinema ve erişilebilirlik alanında çalışan aktörlerin ve temsilcilerin katkılarıyla tanımlanacak. Sertifikasyon sürecinin ana hatlarını çizmeden önce, Avrupa ülkelerinde bu konudaki iyi uygulamalar üzerine bir araştırma yaptık. Bu araştırma ile sorduğunuz soru ile ilgili önemli düzenlemeler ortaya konuyor.

Gülcan Altun: Döngüyü Kırma kapsamında ne tür faaliyetler planlanmaktadır?

Ezgi Yalınalp: Proje kapsamında Erişilebilir Mekan Sertifikası, Erişilebilir Gösterimler İçin Minimum Kota Uygulaması, engelli bireylerin sinemadaki temsillerini artırmaya yönelik faaliyetler, engelli bireylerin sinemayla ilişkili etkinliklere katılımının önündeki engelleri tanımlamaya yönelik faaliyetler, İlgili aktörlerle networking faaliyetleri, Erişilebilir Kültürel Etkinlikler Web Portalı'nın kurulması gibi birbirinden farklı çok sayıda faaliyet ve çıktı gerçekleştiriyoruz. Bu faaliyetlerle ilgili ayrıntılı bilgiye www.puruli.org adresinden ulaşabilirsiniz.

Gülcan Altun: Sizi yakalamışken Engelsiz Filmler Festivali düşüncesi nasıl ortaya çıktı?

[Buraya yazın]

Ezgi Yalınalp: Engelsiz Filmler Festivali'ni, kültür-sanat hayatına katılımın bir hak olduğu düşüncesinden hareketle, herkesin eşit koşullar altında film izleyebildiği bir festival olarak 2013 yılından beri düzenliyoruz. Festival çok basit bir sorudan: "Bir arada film izlemek mümkün mü?" sorusundan yola çıkarak kurgulanmış bir etkinlik. Türkiye'de bir yıl içinde 100'ün üzerinde film festivali vb. etkinlik düzenleniyor. Bu etkinliklere görme, işitme ve ortopedik engeli olanlar katılamıyorlar. Oysa birtakım düzenlemeler yapıldığında bir arada film izlememiz, aynı mekanları paylaşmamız, tanışmamız, filmler üzerine sohbet etmemiz mümkün. Bunu fark ederek Engelsiz Filmler Festivali'ni tasarladık. Yani her ne kadar bazen öyle algılansa da festival "yalnızca engellilere yönelik" bir etkinlik değil. "Bir aradalık" her zaman üzerine basa basa vurguladığımız bir kavram.

Gülcan Altun: Son olarak, benim çok merak ettiğim ve olmasını çok istediğim bir şey hakkındaki düşüncenizi merak ediyorum. Çok ünlü film organizasyonları dahil tüm festival ve etkinliklerde "En Erişilebilir Film" gibi bir kategori de olsa ve filmler bu alanda da yarışsa, sizce nasıl olur?

Ezgi Yalınalp: Türkiye'de üretilen çoğu filmde sesli betimleme, ayrıntılı altyazı, işaret dili çevirisi gibi erişilebilirlik uygulamaları maalesef bulunmuyor. Yalnızca çok nadiren, konuya duyarlı bazı yapımcılar bu uygulamaları filmlerine yerleştiriyor. Dolayısıyla, böyle bir ödül kategorisi güzel bir fikir gibi görünse de ödülü verecek film çok zor bulunacaktır. Ancak konuyla ilgili yasal düzenlemeler yapılırsa, bu öneriniz anlam kazanabilir. Döngüyü Kırmak: Erişilebilir Sinema Projemiz kapsamında hazırladığımız bir broşür var. Burada filmlerin erişilebilir hale getirilmesi için Avrupa'dan ve dünyadan iyi uygulamalara yer veriyoruz ve yasal düzenlemelerin neler olabileceği ile ilgili önerilerde bulunuyoruz:

http://www.puruli.org/upload/Node/45323/files/Erisilebilir_Gosterimler_Icin_Minimum_Kota_Uygulamasi_Tanıtıcı_Brosur.pdf adresinden broşüre ulaşabilirsiniz.

Broşürde yer verdiğimiz bazı iyi uygulama örnekleri Türkiye'de de uygulanarak filmlerin erişilebilirliği bir istisna olmaktan çıkarılabilir. Örneğin Alman Federal Film Kurulu (FFA - Filmförderungsanstalt) yapım veya dağıtım için fon sağladığı tüm filmlerin erişilebilir olmasını zorunlu kılıyor. Polonya Film Enstitüsü, fon sağladığı yapımlarda sesli betimleme ve ayrıntılı altyazı hazırlanmasını ve Ulusal Film Arşivi'ne teslim edilecek kopyaya bu uygulamaların

[Buraya yazın]

eklenmesini zorunlu kılıyor vb. Türkiye’de de sinema eserlerine fon sağlayan kurumların destekledikleri yapımlara sesli betimleme ve ayrıntılı altyazı hazırlama yükümlülüğü getirmesi, sinema salonlarının tüm film gösterimlerini ayrıntılı altyazı ile gerçekleştirilmesi veya bunun için bir minimum kota belirlenmesi gibi çözümler uygulanabilir. Hep söylediğimiz gibi erişilebilirliğin acilen “istisnai” değil, “standart” bir pratik haline getirilmesi gerekiyor.

[Buraya yazın]

Gerçek Kör Benim

Meral Sözen

meralsozen1@gmail.com

Sayı: 97, Mart 2022

“Ben hafta sonlarının; özgür, eğlenceli ve aynı zamanda pazartesiye en uzak olan kısımlarını severim.”

Zamanla olan ilişkimizin okul ve iş saatlerimize göre şekillenmesinden derin üzüntü duyuyorum ama henüz bu çarkın dışına çıkamadım. Geçtiğimiz Cuma günlerinden birinde mutlu bir buluşma için Şişhane metrosundaydım. Akşam iş çıkışı Taksim’de takılırız diye konuşmuştuk. Evet, Taksim’de. Çünkü biz, orada çok Arap var diye “Taksim çok kötü ya” diyen ırkçılardan değiliz.!

Buluşma noktamız olan Tünel çıkışına yönelmem gerekiyordu ama birçok metro istasyonu gibi burası da bana çok karışık geliyordu. Bu yüzden nereye gittiğinden çok da emin olmayan kararsız adımlarla yürüyordum. Bunu fark etmiş olduğunu düşündüğüm sağlam bir birey yanıma gelip şu son derece nazik soruyu sordu: “Çıkışa kadar birlikte yürümemizi ister misiniz?” Hemen gülümseyerek, “İsterim” dedim.

Artık kol kola girmiş ve gayet tempolu bir şekilde yürüyorduk ki yanımdaki kişi adımlarını yavaşlatarak, “Bir şey söylemek istiyorum” dedi. Çok önemli bir şey söyleyeceği beklentisini doğurduğu için ben de yavaşladım. Bir iki saniyelik duraksamanın ardından o etkili cümle geldi, “Siz kör değilsiniz!”

Şaşırdım, “Nereden çıkardınız benim kör olmadığımı” falan diyordum ki yine aynı kendinden emin sesle konuşmaya başladı, “Bakın” dedi, “Öyle insanlar var ki çevresinde olup bitenlerden habersiz, yaşamın güzelliklerine duyarsız. İşte asıl kör onlar.”

“Onlar için başka sözcükler kullanabiliriz” dedim. “Ama gerçek kör onlar” diye üsteledi. Bu sefer ben de üstelemeye başladım, “Bakın gerçek kör benim.”

“Hayır siz kör değilsiniz, körlük gözle görmemek değildir” diye açıklarken onun sözünü kestim, “Hayır, körlük gözle görmemektir, ben de gözle görmüyorum ve ben körüm!”

“Hayır, siz gerçek kör değilsiniz” dedi.

Farkında olmadan seslerimiz yükseldi ve nihayet yeryüzüne çıktığımızda birbirimizden ayrılırken ona son sözüm, “Gerçek kör benim” oldu.

Kimse bana burada iyi niyetli bir benzetme çabasından başka bir şey olmadığını söyleyip hoşgörü telkin etmesin. Durum benim için en hafif anlamıyla komik. Konuşmamızın başında bana doktor olduğunu söyleyen bu kişiye, “Siz doktor değilsiniz, hani şu insanlara tepeden

[Buraya yazın]

bakan, kibirli ve antipatik insanlar var ya, asıl doktor onlar işte” deseysen tepkisi ne olurdu acaba?

Bunları düşünürken buluşma noktasına biraz erken geldiğimi fark ettim ve bir sigara yaktım. Bir elinde baston bir elinde sigarayla yol kenarında duran bir kadın olarak bir süre sonra cep telefonunun kapalı ekranında bir şeyler yazarak tuhafıklar zincirini tamamladım. Önünüzden geçerken birden sessizleşen insanların size baktıklarını anlamak için hiç de öyle keskin bir görüşe ihtiyacımız yoktur. Kısa bir bekleyişin ardından beklenen kişi, çevredeki esnafın, “Sapasağlam adama bak, kör kızı bekletiyor burada” diye kınayan bakışlarının arasında yanımda belirdi.

Sarıldık, öpüştük ve İstiklal Caddesi’nden ara sokaklara doğru yol aldık. Bu sokaklar; yabancı uyruklulardan travestilere, sarhoşlardan sokak müzisyenlerine, her kim orada bulunuyorsa onlara ait olan ve fakat norm dışı olmayı yalnızca ekmeğini yiyebildiği sürece kabul edilebilir bulanlar için biraz da tekinsiz olan yerler.

Oralarda sevdiğimiz eski bir mekana oturduk. Yerleştik desem çok daha doğru olur, öyle bir yerleşmişiz ki eve sabaha karşı taksile döndüğümüzü, ertesi gün uyandığımda taksi çağırma uygulamasından gelen şu mesajla öğrendim: “Uber’le sabah yolculuğunuz nasıldı Meral?”

O akşama geri dönersek... Çok keyifli ve hızlıca geçen birkaç saatin ardından canlı müzik yapılan terasa çıktık. Orada da bir süre takıldıktan sonra, saatten de ne kadar içtiğimizden de haberimiz olmayan bir anda kendimizi sahnede bulduk. Sanırım bir şarkı istemiştik ve sahnedeki kişi o şarkıyı bilmediğini söyleyince, “O zaman biz söyleriz” diyerek çıkmıştık. Bu kısımdan tam emin değilim. Böyle olmuş olması lazım. Umarım kimse bir kayıt almamıştır diyerek devamında hatırladıklarımı anlatayım.

Sahnedeki kişi bana, “Şu tarafa doğru gel, bu tarafa doğru söyle” gibi yönlendirmeler yapıyordu. Ona kör olduğumu ve bu yüzden hangi tarafı gösterdiğini anlamadığımı söyledim. Ancak bana, “Ben de körüm” diye cevap verdi. Hayır, hayır, gerçekten kör değildi. Neden böyle cevap veriyordu? Beni ciddiye almadığını düşünerek, “Ben gerçekten körüm” dedim. “Ben de” dedi. Eğlenceli ve sıcak bir ortamdı. Bir süre karşılıklı ısrar ettik.

Bu körlük nasıl bir şeymiş böyle? Kör kişinin kendisi hariç herkese uyuyor da sadece gerçekten kör olanlara gelince kabul edilemiyor. Sonunda ikna edebildim mi hiç hatırlamıyorum.

O mekanda da hatırladığım son sözüm aynıydı, “Gerçek kör benim!”

[Buraya yazın]

Çevremi Keşfetme Hakkıma Müdahale Etme

Nuri Turhan

turhan.nuri1977@gmail.com

Sayı: 97, Mart 2022

Merhabalar sevgili EEEH Dergi okurları. Bu yazımda sizlere körlerin buldukları çevreyi keşfetme arayışlarından ve kendilerini “normal” olarak adlandıran çoğunluğun bu arayışlara gölge düşürmesinden bahsetmek istiyorum.

Görme yetisini kullanan bireyler etraflarına baktıklarında, çevrelerinde nelerin bulunduğunu rahatlıkla keşfedebiliyorlar. Peki biz görme farklılığı olan insanlarda bulunduğu çevreyi keşfetme durumu nasıl gerçekleşiyor, gelin hep birlikte anlamaya çalışalım.

Görme farklılığı olan bireylerin buldukları çevreyi keşfedebilmeleri için öncelikle o çevre ile ilgili bir zihin haritası oluşturmaları gerekir. Zihin haritası oluşturmanın en önemli yollarından biri, kişinin çevresini en ince ayrıntılarına dek incelemesinden geçiyor. Örnekleyecek olursam, ben bir hastanede çalışıyorum. Görsel olarak bana hastaneyi en ince ayrıntısına varıncaya dek betimleyin. Hastanenin dizaynına ilişkin zihnimde hastaneye dair sadece belli şekiller oluşur. Ancak beyaz bastonla birlikte hastaneyi birkaç kez dolaştığımda, zihnimde binanın iç dizaynıyla ilgili bir harita oluşuyor. Buradan çıkarılacak sonuç, sokakta ya da herhangi bir yaşam alanında rastladığınız görme farklılığı olan bireylere istekleri dışında müdahale etmeniz durumunda, bir defa çevresini keşfetme uğraşına engel olur, en temel haklardan birisi olan bağımsız yaşama hakkını elinden alırsınız. Bireyi ailesine, sevdiklerine, anne baba olduğunda çocuklarına bağımlı hale getirirsiniz. Çevresini öğrenemez ve dolaştığı sokak ya da çalıştığı binanın yapısıyla ilgili hiçbir fikir edinemez. Sokakta karşılaştığınız beyaz baston kullanan bireylere düşüncesizce “Sağa git, sola git, düz git” komutları verirseniz, bireylere insanca davranmak yerine araç muamelesi yaparsanız; büyük bir cesaretle ilk defa sokağa çıkan yeti farkı olan bireyi sokaktan, yaşam alanından uzaklaştırırsınız. Bireyler Ailesine ve yaşadığı çevreye bağımlı hale gelir.

Peki kişileri fizyolojik farklılıklarına mahkum bırakmak yerine, toplumsal yaşamı o farklılıkları da içine alacak şekilde düzenlese nasıl bir toplum oluruz, bir hayalini kuralım hep birlikte. Yani

[Buraya yazın]

herkesin sözde engelli adayı olmak yerine, bireylerin birbirlerine engel oluşturmadıkları bir ülkede yaşasak hep birlikte ne güzel olur bir tasavvur edelim. Biz ne pozitif ayrımcılık istiyoruz ne de negatif ayrımcılık. Hiç kimsenin engelli kardeşi olmak istemiyoruz. Herkes gibi bu ülkede birinci sınıf yurttaş muamelesi ile karşılaşmak istiyoruz. Doğuştan ya da sonradan yeti kaybına uğrayan bireyler olarak hiçbir şekilde bir başkasının vicdan azığı olmak istemiyoruz. Bizler bütün farklılıklarımızla bu canım ülkede insana yaraşır bir yaşam düşünüyoruz. Dergimizin parolasıyla ifade ederek bitireyim; eşit, erişilebilir, engelsiz bir yaşamın varlığına inanıyoruz.

Sevgilerimle.

[Buraya yazın]

Teknoloji Güzel Şey

Nurşen Korkmaz

nsunarkorkmaz@gmail.com

Sayı: 97, Mart 2022

Telefonunda yanlışlıkla TolkBack'i açan ve eli ayağı birbirine dolanan gören bir arkadaşım, soluk soluğa yanıma koştu. "Bana yardım et, telefonum kilitlendi" dedi. "Ne oldu, nasıl yani, ben ne anlarım senin telefonundan, niye kilitlendi?" diye olayı öğrenmeye çalışırken, kilitlenen telefonu elimde buldum. "Neresine dokundum, hangi tuşuna bastım bilmiyorum, sesli programı açmışım. Kapatmaya çalıştım ama kapatamadım. Üstelik şifresini de bu işlemleri yapmaya çalışırken yanlış girmişim. Ne olur yardım et bana. Aç şu telefonu" dedi telaşlı arkadaşım. Telefon Android işletim sistemiyle çalışıyordu ve ben daha önce hiç kullanmamıştım. "Ben Iphone kullanıyorum, daha önce hiç Android kullanmadım. Hiç anlamam ki" dedim. Çaresizce tekrarladı. "Anlarsın ya, ne olur bir bak şuna" dedi.

Parmaklarımı alışkanlıkla menülerin üzerinde gezdirmeye ve çift tıklamaya başladım. Bana yabancı menülerdi ama bir yandan da benzerlikleri vardı benim telefonumla. O sırada aklıma Android telefon kullanan bir arkadaşım geldi. Hemen onu aradım ve durumu anlattım. "Şuraya tıkla, geri dön, yukarı çık" derken önce telefonun kilidini açtım arkadaşımın yönlendirmesiyle, sonra da "ayarlar" menüsüne gidip TolkBack'i kapattım. Kör arkadaşıma teşekkür edip telefonu kapattım. Sesli programımı kapattığım telefonu da sahibine verdim. Büyük bir sevinç ve çokça teşekkürle yanımdan ayrıldı gören arkadaşım.

Şimdi dostlar bu olayda kim eksik? Konuşan telefonu kullanamayan gören arkadaşım mı, yoksa erişilebilir olmayan yani ekran okuyucusu olmayan telefonu kullanamayan ben mi? Hiçbirimiz değil aslında. Gördüğümüz gibi tek fark neye ihtiyaç duyduğumuz ve bireysel özelliklerimize uygun şekilde oluşturulmayan yaşam koşulları. Bir arkadaşım benzer bir sorundan dolayı öfkelenip telefonunu elinden fırlattığını söylemişti. Kör birinin karşıdan karşıya geçerken sesli ışıkların çalışmaması, bindiği otobüste sesli anonsun devre dışı olması durumunda duyduğu öfkeye benzemiyor mu? Sorun aynı. Mevcut koşulların, bireysel farklılıklar gözetilmeden oluşturulmuş olması. Örneğin iş yerinize giderken tüm yönlendirmeler görsel değil, Braille

[Buraya yazın]

yazılmış olsun. Hiçbir şekilde işaretler ve görsel haritalar olmasın. Bu durumda kim eksiktir? Kör kişi sesli ve Braille haritalarla dilediği gibi ve özgürce dolaşsın sokaklarda. Ya da şöyle diyelim; hiç dilini bilmediğiniz bir ülkeye gittiniz, konuşmalardan ve yazışmalardan da doğal olarak hiçbir şey anlamıyorsunuz. Eksik mi oldunuz? Cevabım tabii ki “Hayır.” Sizin ihtiyacınız olan şey, sadece bir tercüman ya da o topluluktaki insanların birbirinin dilini öğrenmesi. Aynı senaryoyu yeti farklılığı üzerinden kuralım. Körlerin çoğunlukta olduğu bir toplumda diyelim ki ışık kullanılmıyor. İlgili yere ilk kez giren bir gören, karanlıkta bocalayacaktır. Bu durum, onu “eksik” kılmaz. Yani “Körler Ülkesi” kitabında olduğu gibi körlerin egemenliğindeki bir toplumda görenler eksik ve anormaldir. Oysa “anormal” diye bir şey yoktur ve kimse eksik değildir. Gören birisine göre tasarlanmış bir telefonu, kör birisi kullanamadığında “eksik” değildir. Tıpkı o telefon, ekran okuyucu moduna geçtiğinde onu kullanamayan görenin eksik olmadığı gibi. Bazen yanlışlıkla basılan tuşlar, dakikalarca yapılan anlatımlardan daha eğitici olabiliyor demek ki. Ne diyelim, teknoloji güzel şey.

[Buraya yazın]

Küreğimizi Sandaldakiler Kırıyor

Sevgi Mart Göcen

sevgi.mart@gmail.com

Sayı: 97, Mart 2022

Merhaba dostlar. Yine şu son bir ayda yaşananlarla aldım kalemi elime. Evet, başlıkta da söylediğim gibi küreğimizi sandaldakiler kırıyor. Şimdi “Bu da nereden çıktı?” diyeceksiniz. Anlatayım.

Biliyorsunuz, bundan iki yıl öncesine kadar bankalarda biz körler için işlem yaptırmak tam anlamıyla işkenceydi. Bizler bir grup arkadaş, bu sorunu çözmek için sıvadık kolları. Bu işin çok farklı bileşenleri vardır. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Bankalar Birliği ve tabii Türkiye sınırlarında hizmet veren tüm bankalar. “Ne yapar? Nasıl ederiz?” diye koyduk şapkaları önümüze. Önce sorunları tespit ettik. Sonra detaylı raporlar hazırladık. Başladık randevular talep etmeye. Bu arada bu grupta görev yapan arkadaşların hepsi başka başka şehirlerde yaşıyordu. Kendi aramızdaki toplantıları çevrimiçi yürütmekteydik. Kuruluşlarla yapılacak toplantıların yüz yüze yapılması zorunluydu. Randevu taleplerimize olumlu dönüşler aldıkça kimimiz Ankara’dan, kimimiz Denizli’den, kimimiz Konya’dan işini gücünü, özel hayatını ayarladı; kalktı, İstanbul’a geldi. Tek derdimiz, bizim de herkes gibi bu ülkenin özgür, eşit yurttaşları olduğumuzu anlatmak ve bankalarda gördüğümüz ikinci sınıf vatandaş muamelesini sona erdirmektir. Her görüşmede dilimizin döndüğünce, gücümüzün yettiğince derdimizi anlattık ve sonunda mutlu haberi aldık.

10.02.2020 tarih ve 31035 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Finansal Tüketicilerden Alınacak Ücretlere İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’te Değişiklik Yapılması Hakkındaki Yönetmeliğin birinci maddesi ile Finansal Tüketicilerden Alınacak Ücretlere İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin beşinci maddesinde değişiklik yapıldı. Böylece kör müşterilerden bankalarda hesap açma, kredi kullanma, kredi kartı çıkarma gibi işlemleri yürütürken sözleşmeye el yazıları ile herhangi bir şey yazmaları talep edilmeyecekti. Yine 18.06.2016 tarihli Bankacılık Hizmetlerinin Erişilebilirliğine Dair Yönetmelik’te de kör müşteri kendisi talep etmedikçe, şahitle işlem yapmasının istenemeyeceği açıkça hüküm altına alınmıştı.

[Buraya yazın]

Bu çerçevede bakıldığında, mevzuat anlamında önümüzde bulunan engeller kalkmış ve artık bankalarda her eşit yurttaş gibi işlem yapabilmemizin önü açılmıştı. Elbette bankaların eğitim çalışmaları vesaire tamamlanmadığı için farklı bankalarda kör arkadaşlar yine sorunlarla karşılaşılıyorlar ancak bankaların hukuk müşavirlikleriyle görüşülmesini sağladıklarında ya da görevliye biraz direnç gösterdiklerinde, sorun halloluyor ve rahatça işlemlerini tamamlayabiliyorlardı.

“Peki sorun nerede de bunu bize anlatıyorsun?” diyeceksiniz. Sorun, bir kısım kör arkadaşlarımızın zihninde. İşte onu nasıl çözeriz, gerçekten bilmiyorum. Çünkü son bir ay içerisinde duyduğum iki olayda banka, farklı kör arkadaşlarımızdan şahitle imza atmasını talep etmiş ve arkadaşlarımız da çok meşgul olduklarından, başka işleri olduğundan ve bir an önce bankadaki işlemlerini tamamlayıp diğer işlerine koşmak istediklerinden, şahitlerini bulup imzalarını atıp sandalımızın küreğini kırıp yollarına devam etmişler.

Şimdi o kör arkadaşlara sesleniyorum. Siz bu yazıyı beş dakikada okuyup bitireceksiniz ya sonra da o çok önemli işlerinize döneceksiniz. İşte burada anlatılan kazanım, belki 50 yıllık bir çabanın, adanmışlığın ve mücadelenin sonucudur. Ülkemizde yeti farkı olan vatandaşların yürüttükleri mücadele, tam anlamıyla akıntıya karşı kürek çekmek gibidir ve bunu yaparken güçlü, kararlı olmak; verilen emeğe, gösterilen çabaya saygı duymak gerekir. İnanın, o toplantılara giderken ve bunu yapmak için şehir değiştirmek zorunda kalırken, bizlerin de çok işi vardı. Planlanması gereken duruşmalarımız, toplantılarımız, aile ilişkilerimiz, belki eşlerimiz, çocuklarımız vardı. İnanın, biz de çok meşguldük. Ama bizden öncekilerin taşıdığı bayrağı omuzlamamız gerekiyordu. Onların elde ettiği birkaç mil ilerlemeye bizim de destek olmamız ve sandalın küreklerine asılmamız gerekiyordu. Biz üzerimize düşen görevi yaptık. Şimdi size çağırım; ya asılın küreklere, gücümüze güç katalım ve sandalımızı akıntıya karşı olsa da sürükleyip götürelim ya da inin sırtımızdan ve bize yük olmayın. Ama bunu yaparken bırakın klavye şövalyeliğini, evinizden çıkmadan katıldığınız toplantılarda ahkâm kesmeyi, herkese akıl öğretmeyi. Hatta ortalıklarda da görünmeyin ki mücadelemizi baltalamayın. Çünkü sizin zihinlerinizdeki kalıp yargıları kıracak bir yöntem henüz bulamadık. Bulunca haber veririz size. Belki o zaman gelip omuzlarsınız bu mücadeleyi. Belki o zaman bir kürek de siz çekersiniz bizimle.